

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2026

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դիր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դիր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակագծերում նշված տառը:

- 1) համ-նկնել, կոր-նթարդ, ան-նտել, թր-խկ (ը)
- 2) խոտհուն-, որ-կալ, երկնաբեր-, վար-կան (ճ)
- 3) խա-ամուժ, խո-ռովել, դ-նդակ, խա-նարած (ժ)
- 4) բա-բիռ, ա-բրոս, ա-պամած, ա-բիոն (մ)

2 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *խ*ա:

- 1) միմ-յն, հր-կան, կր-, իշ-ս
- 2) դաստ-րակ, քրիստոն-, քիմ-, ակադեմ-
- 3) օվկ-նոս, փաս-ն, Կիլիկ-, խավ-ր
- 4) ակաց-, ալելու-, եղ-մ, միլ-րդ

3 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) հրամ(կազմ), առ(այն), հինգ(մետրանոց)
- 2) մեծ(բրիտանական), կափ(կանաչ), մի(անգամյա)
- 3) օրն(ի)բուն, ռուս(հայերեն), ճաճանչ(ուկր)
- 4) ձեռք(սեղմում), շիլա(շփոթ), հետ(ճգնաժամային)

4 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում է *ու*-ն հնչյունափոխվել *ը*-ի:

- 1) փրփրել, աշնանացան, ջրարքի, արևմտյան
- 2) ըմպան, նշածև, սնվել, կռապաշտ
- 3) հրթիռ, գանգրահեր, մթնշաղ, թխպոտ
- 4) լրագիր, ընդդեմ, բրդոտ, գլխիկոր

5 Ռ՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված:

- 1) ՉՀԷ-777
- 2) ՎՄԼԳ-3333
- 3) ՌՊԾԸ-1958
- 4) ԲԶԶԸ-9998

6 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) նժույգ, հովատակ, երիվար, զամբիկ
- 2) յուրովի, ինքնին, յուրային, ինքնաբերաբար
- 3) հավակնորդ, համարձակ, հանդուգն, ըմբոստ
- 4) մուճակ, մաշիկ, մակույկ, հողաթափ

7 Ռ՞ր շարքի բոլոր բառերում *ապ*-նախածանց կա:

- 1) ապշահար, ապերախտ, ապառիկ
- 2) ապացույց, ապերասան, ապառաժ
- 3) ապաբախտ, ապիկար, ապստամբ
- 4) ապարանջան, ապակառուցում, ապաթարց

8 Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **եռակցել**–եռքով միացնել, **թավազեղմ**–խիտ բուրդ ունեցող
- 2) **պաքսիմատ**–չորացրած հաց, **օշարակ**–մրգահյութի գովացուցիչ ըմպելիք
- 3) **երե**–որսի կենդանի, **ծիրանի**–թագավորական թիկնոց
- 4) **ոստրե**–թանկարժեք քար, **կոկարդ**–գլխարկի վրա փակցված նշան

9 Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառակապակցություններն են դարձվածքներ:

- 1) կարապի երգ, կատվի դրախտ
- 2) ծեր աղվես, առաջին ծիծեռնակ
- 3) սպիտակ ագռավ, սև կաչաղակ
- 4) օձի կծած, արջի ծառայություն

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են վերջածանցավոր:

- 1) երկաթյա, ազդու, առու, ջրուտ
- 2) լավություն, փեսացու, մահակ, ձեռք
- 3) տարեկան, բացատ, գյուղացի, գառնարած
- 4) հոտավետ, գործոն, նորագույն, ծորակ

11 Ո՞ր նախադասության մեջ պատճառական բայ *չկա*:

- 1) Հենց արեգակի առաջին ոսկեգօծ շողերն ընկնում են գիշերվա՝ մարմինդ սարսեցնող ցրտից սառած ժայռերին, քարակաքավը ինչ-որ որձաքարի բեկորի վրայից սկսում է անընդմեջ երգել:
- 2) Դամբարաններից շատերն են կողոպտվել, և մեզ հասել են սուկ կցկտուր տեղեկություններ, բայց մեկը լիովին փրկվել է՝ մեզ տեղեկացնելով հնադարյան տարաբնույթ սովորույթների մասին:
- 3) Հատկապես կիլիկյան գրչատների ձեռագրերը շլացնում էին իրենց ճոխությամբ՝ երբեք, սակայն, չխախտելով չափի սահմանագիծը:
- 4) Երկար ժամանակ քարացած հայացքով նայում էր խավարի մեջ. հետո նրա պրկված դիմագծերն ասես թուլացան:

12 Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ *չկա*:

- 1) թագակիրներ, կողմնացույցներ, հանքահորեր, ժանրներ
- 2) վերնագրեր, լեզվագետներ, տապանագրեր, դրամահատներ
- 3) սարալանջեր, սպիեր, հողաթմբեր, վիպագիրներ
- 4) ռազմերգեր, մեծատուններ, լրագրեր, տոնածառներ

13 Ո՞ր նախադասության մեջ ստացական հոդով բառ կա:

- 1) Աղաչում եմ քեզ՝ բոլոր չարաչար ու տաժանելի Տառապանքների վիշտ ու թախիծով Լի հոգիների խնամակալիդ:
- 2) Թող աշխարհը ցավ չունենար, Կարեկցելս չտեսնեի:
- 3) Ուշադրություն դարձրեք այս պատանուն. նա բոլորիս կստիպի խոսել իր մասին:
- 4) Երբ մահվան աստված Թանատոսը այցելում է Միգիփոսին, վերջինս ճարակորեն շղթայում է նրան:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ ստորադասական շաղկապ չկա:

- 1) Կար մի ուրիշ խենթ, որ ամեն օր ընտրում էր մի փողոց, դրա մի որոշ կետից մի ուրիշ կետ անընդհատ գնում-գալիս էր:
- 2) Թեկուզ դարն է ծնում, և երկիրն է տալիս երգին շունչ ու ոգի, Բայց երգը երկրից ու դարից մի՛շտ երկար է տևում:
- 3) Հենց խոսում էինք այդ մասին, հորաքույրս ախ էր քաշում, արցունքները թափվում էին սև, ծալքոտած այտերի վրա:
- 4) Չնայած արշավախումբը փլուզման պատճառով արտաքին աշխարհից լրիվ մեկուսացման մեջ էր հայտնվել, ոչ մեկը խուճապի չէր մատնվել:

15 Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

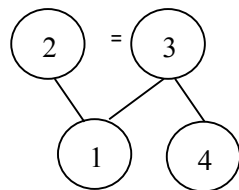
Մոռացած բոլոր հանցանքներս արդեն՝ Կրանան ոմանք իմ գիրքը գուցե, Կթերթեն դանդաղ, կկարդան տողեր, Տարտամ շարժումով գիրքը կգոցեն, Եվ թախիծը խոր հուշս կողողեն:

- 1) **գուցե** – երկբայական վերաբերական, **խոր** – ածական, դրական աստիճան
- 2) **ոմանք** – անձնական դերանուն, **արդեն** – ժամանակի մակբայ
- 3) **շարժումով** – *ան* հոլովման գոյական, **մոռացած** – չեզոք սեռի բայ
- 4) **կթերթեն** – ըղձական ապառնի, **իր** – սեռական հոլով

16 Ո՞ր նախադասության մեջ մեկից ավելի տեղի պարագա կա:

- 1) Երկար ճանապարհից հոգնած ուղևորը գլուխը հենել էր գնացքի պատուհանին և աշխատում էր մի փոքր քնել:
- 2) Գյուղից ներքև՝ մի բարձր ժայռի մոտ, գետն արմունկ է կազմում ու կորչում:
- 3) Ջուրը ծառերի տակ կապելուց հետո Լառ-Մարգարը պառկում էր՝ երկար բահը կողքին, աչքերը կիսախուփ անում:
- 4) Լուսնյակ գիշերներին, երբ լեռների հովը սառնություն էր տալիս ցերեկվա շոգից խանձված դաշտերին, բարդու վրայի իր բնի մեջ հանգստանում էր արագիլը:

17 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Թեև մենք իրարից մինչև օրս գաղտնիք չունեինք, բայց վերջին ամիսներին նա զգալի կերպով լռակյաց էր դարձել, խուսափում էր խոսել այն զգացմունքների մասին, որ բռնկվել էին իր հոգում:
- 2) Երբ գրկում էի նրան՝ այդ նագելի էակին, և նայում լեռնային աղբյուրների նման վճիտ աշուկների մեջ, տեսնում էի, որ այնտեղ մի թախծալի, երազուն կարոտ կա:
- 3) Օրերի մշուշից մոտենում է ինձ չղախ Եգորը, ելնում է, ինչպես մեր ժայռերը՝ սպիտակ մառախուղի միջից, և ես տեսնում եմ նրա ցեխոտ մեջքը և կավի նման մաշկը, որ դեղնել էր քարանձավի խոնավությունից:
- 4) Երբ կինը հանկարծ տխրում էր, երիտասարդը նրան սրտապնդելու համար ջանում էր վստահ ու վճռական տեսք ընդունել, սակայն դա նրան միշտ չէր հաջողվում, և երբեմն ինքն էլ էր հուզվում՝ չդիմանալով լարումին:

18 Ո՞ր բարդ նախադասության մեջ անուղղակի խնդիր ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Նրա սև գլխարկն այնքան յուղոտ էր, որ փայլում էր սափրիչի կաշվե սրոցի պես:
- 2) Բոլորովին չէր հետաքրքրվում, թե ինչ էր անում այդ մեքենան:
- 3) Նա երբեք չէր մտածել, որ կավը, բացի թասերից, գավերից, փարչերից և աղյուսներից, կարելի էր օգտագործել և անմահության համար:
- 4) Արտառոց է ինձ համար, որ դրամատիկական երկը համեմատում են բամբակի, իսկ ներկայացումը՝ նրանից ստացված հագուստի հետ:

19 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Իմ փոքրիկ սենյակը՝ առանձին սանդուղքով ու մուտքով, գտնվում էր տան երկրորդ և երրորդ հարկերի մեջտեղում, իսկ նեղիկ պատուհանը բացվում էր հանդիպակաց տան կտուրի ուղղությամբ:
- 2) Այսօր էլ հիշողությանս դաշտում տեսնում եմ մեզ՝ հինգ անապաստաններիս՝ կանգնած վիթխարի մի ծանրոցի վրա:
- 3) Ստեղծվեց ինքնատիպ մի այբուբեն՝ իր յուրօրինակ տառերով, և հազարերեքհարյուրամյա լեզուն ձեռք բերեց սեփական գրանշանները:
- 4) Բյուզանդիայի՝ հին աշխարհի ամենահզոր պետության մայրաքաղաք՝ Կոստանդնուպոլիսը հերթական եռուզեռի մեջ էր. երկրագնդի ամենատարբեր ծագերից մրցելու էր հավաքվել իմաստասերների ու գիտունների մի հոծ խումբ:

20 Տրված նախադասություններում ո՞ր խոսքի մասով արտահայտված որոշիչ չկա:

- Իմ կարոտած սրտի համար ոչ մի ուրիշ հեքիաթ չկա:
- Որ ծանրորեն օրվա մի օր արթնանում ես Եվ իմացած երկրորդ լեզուն մոռանում ես բոլորովին:
- Ասում են՝ իբր կապույտի վրա Չեն նստում ճանճեր: Լսո՞ւմ ես, Մարիա՛ն, Ինձ ներս ու դրսից կապո՛ւյտ հագցրու:

- 1) դերանունով
- 2) ածականով
- 3) թվականով
- 4) բայով

21 Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Այդ դառնությունները խոր ակոսներ են գցում մարդու սրտի վրա՝ հավիտյան չջնջվելու համար:*
Այդ դառնությունները խոր ակոսներ են գցում մարդու սրտի վրա, քանի որ հավիտյան չեն ջնջվելու:
- 2) *Ստախոսի փաստարկը մեռած մարդուն վկայակոչելն է:*
Ստախոսի փաստարկն այն է, որ վկայակոչում է մեռած մարդուն:
- 3) *Հորեղբայրս, գինետնից հարբած դուրս գալով, հանդիպում է իր քրոջ որդուն:*
Երբ հորեղբայրս հարբած դուրս է գալիս գինետնից, հանդիպում է իր քրոջ որդուն:
- 4) *Համբարձումը չէր վիրավորվում իր մասին արտասանված սրախոսություններից:*
Համբարձումը չէր վիրավորվում, երբ իր մասին սրախոսություններ էին արտասանվում:

22 Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

*Պերիկլես արքայի հետ Ֆիդիասի սերտ կապ վատ անդրադարձավ հենց` քանդակագործի ճակատագրի վրա, և արքայի քաղաքական
քանդակագործը անաստվածության և հափշտակություններ կատարելու
համար:*

(ունենալ, ինքը, հակառակորդ, ամբաստանել)

- 1) ունենալը, իրեն, հակառակորդներին, ամբաստանեց
- 2) ունենալուն, իրեն, հակառակորդներից, ամբաստանեց
- 3) ունենալուն, իր, հակառակորդներին, ամբաստանվեց
- 4) ունենալը, իր, հակառակորդներից, ամբաստանվեց

23 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը չի գործածվել:

*Յուրտ հեռուներում, անլռելի
Կրկեսների մեջ սրտով մոլոր
Երգում էի քո սիրելի
Եվ մեղմ երգերը որպես օրոր:*

- 1) հանգավորում
- 2) մակդիր
- 3) շրջադասություն
- 4) չափազանցություն

24 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի հերոսուհի Անտոնինա Իվանովնայի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

- 1) Բաժանվում է Սմբատից և եղբոր հետ մեկնում Մոսկվա:
- 2) Հաշտվում է Սմբատի հետ և նրա ու Ոսկեհատի հետ ապրում է հանքերում:
- 3) Տեղափոխվում է հանքերը, սովորում է հայոց լեզու և Շուշանիկի հետ նվիրվում մարդկանց լուսավորելու գործին:
- 4) Մոռանում է ուսանողական տարիներին դավանած իր սկզբունքները և հափշտակվում միլիոններով, ինչպես Սմբատը:

25 Տրվածներից ո՞րը չի համապատասխանում Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի սյուժեին:

- 1) Անուշը Սարոյի հետ փախչում է սարերը, հետո վերադառնում է հոր տուն:
- 2) Մոսին հետապնդում ու սպանում է Սարոյին:
- 3) Անուշը խելագարվում է և նետվում Դեբեդի ալիքների մեջ:
- 4) Աղբյուրից ուշ վերադառնալու համար մայրը պատժում է Անուշին և արգելում Սարոյի հետ հանդիպել:

26 Ինչո՞ւ էր Գ. Չոփրայի «Չարուղոն» նորավեպի համանուն հերոսը գողությանը զբաղվում:

- 1) սիրած աղջկա՝ Վասիլիկի քնահաճույքներին գոհացում տալու համար
- 2) դժվար փորձությունները հաղթահարելու իր բուն ցանկությունը բավարարելու համար
- 3) համաքաղաքացիներից վրեժ լուծելու համար
- 4) ապրուստի միջոց հայթայթելու նպատակով

27 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Եվ ողբացին լալահառաչ դժխեն բախտը Հայաստանի
Եվ հուսացին արդարության մի խուլ աստծու դատաստանի:*

- 1) «Հայոց լեռներում» (Հ. Թումանյան)
- 2) «Մատյան ողբերգության» (Գրիգոր Նարեկացի)
- 3) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 4) «Վահագն» (Ե. Չարենց)

28 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Երբեմն, երբ մեկը, ճրագը ձեռքին, անցնում էր բակով, հեռվից այնպես էր երևում, ասես մթի մեջ լույսն ինքնիրեն է շարժվում ու հանկարծ հանգչում:
2. Քիչ հետո, երբ խավարը թանձրացավ, ու ճրագները մեկ-մեկ հանգան, որպես հսկումի կրակ մնացին միայն անտառի խարույկը, որի շուրջբոլորը նստոտել էին խոզարածները, և անտառապահի տնակի լուսավոր պատուհանը, որ բլուրի բարձունքից անթարթ աչքի պես նայում էր գյուղին:
3. Իսկ գետի մյուս ափին՝ գյուղի դիմացն ընկած անտառի բացատում, խարույկն էր բոցավառվում, կրակը մեկ հանդարտվում էր, մեկ վեր սլանում, և միլիոնավոր կայծեր ցրվում էին խավարի մեջ, ասես հսկա մի աստղ էր թայրտում ծառերի արանքում:
4. Օրը մթնում էր. իրար հետևից վառվում էին ճրագները:

- 1) 4, 1, 3, 2
- 2) 3, 2, 4, 1
- 3) 4, 2, 1, 3
- 4) 3, 2, 1, 4

29 Ո՞ր բառն է բաց թողած Վ. Տերյանի «Տխրություն» բանաստեղծության մեջ:

*Սահուն քայլերով, աննշմար, որպես քնքուշ մութի թև,
Մի անցավ՝ ծաղիկ ու կանաչ մեղմիլ շոյելով...*

- 1) աղջիկ
- 2) ուրու
- 3) անուրջ
- 4) ստվեր

30 Ո՞ր հեղինակի որ գործից է քերված հատվածը:

«...Նրա հոգու աչքերին երևում է աջ ձեռքի թաթ քարի վրա գրելիս, այնպես որ քարը գծերի հետքը պահում էր, ինչպես ձյունի վրա: Եվ ոչ միայն երևաց, այլև բոլոր գրերի հանգամանքները նրա մտքում հավաքվեցին, ինչպես մի ամանում»:

- 1) Գ. Գեմիրճյան. «Վարդանանք»
- 2) Գրիգոր Նարեկացի. «Մատյան ողբերգության»
- 3) Մովսես Խորենացի. «Հայոց պատմություն»
- 4) Կորյուն. «Վարք Մաշտոցի»

31 Ա. Բակունցի նշված պատմվածքներից որի՞ բոլոր հերոսներն են, որ հանդես *չեն* գալիս իրենց անձնանուններով:

- 1) «Խոնարհ աղջիկը»
- 2) «Միրհավ»
- 3) «Ալպիական մանուշակ»
- 4) «Մթնածոր»

32 Տրված հատվածը Հ. Մահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Կախվել է ժայռը անդունդի վրա
Եվ դարեր այդպես կախված է մնում,
Ջրերի մեջ են ոտքերը նրա,
Իսկ գլխին հոգնած ամպերն են քնում:*

- 1) «Մասրենի»
- 2) «Անունդ տալիս»
- 3) «Անտառում»
- 4) «Քարափը»

33 Ո՞ր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

1. ավարառու, 2. փախստական, 3. մշտադալար, 4. կուսակցական, 5. ներկայություն, 6. թիավարել, 7. ալեծուփ, 8. տղամարդ

34 Ո՞ր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

1. տաղտուկ-ձանձրույթ, 2. մեզ-շամանդաղ, 3. ապիկար-անխռով,
4. վճռական-հաստատական, 5. հավաստի-վստահելի, 6. վրդովալից-խռովահույզ,
7. ժուժկալ-դաժան, 8. վտիտ-թուլակազմ

35 Տրված բառաշարքում որո՞նք են *հոգի* բառի բառաձևեր:

1. հոգին, 2. հոգս, 3. հոգիդ, 4. հոգեկան, 5. հոգու, 6. անհոգի, 7. հոգուց, 8. հոգյակ

36 Ո՞ր նախադասություններում դերանուն *չկա*:

1. Ա. Բակունցն առասպելի հերոսի պես ընդամենը մի քանի տարում սովորական գյուղթղթակցից դարձավ մեծ գրող:
2. Տեսնելով ախոռապետի լկտիությունը՝ Վասակը՝ իբրև արժանապատիվ հայորդի, ապշում է և մտածում, որ հայերը երբեք նման բան չէին անի:
3. Գավառական փոքրիկ քաղաքում ավտոմեքենա տարին մեկ է երևում, իսկ փողոցներում էլ մարդ չկա:
4. Մայրը, վերջալույսի արևի շողերից աչքերը ձեռքով ծածկելով, նայում էր կածանի կեռումեռ պտույտին և սպասում, թե երբ են երևալու հարսն ու աղջիկը:
5. Արշակը սպարապետի հետ գնում է՝ շրջելու Շապուհի ախոռներում, որտեղ պահվում էին ցեղական հազվագյուտ մույզներ:
6. Թագավորը տագնապած ու հուզախռով հայտնում է բոլորին, որ խուճապի մեջ չընկնեն և սպասեն նոր լուրերի:

37 Որո՞նք են թերի նախադասություններ:

1.Առավոտ է: 2.Աղայանը դուրս է գալիս տնից՝ մի որևէ բարեկամ գտնելու և պարտք վերցնելու նպատակով: 3.Փողոցում նրան հանդիպողները լուր են տալիս, 4.թե Քուռ գետը գիշերվա անձրևներից խիստ բարձրացել է և 5.ողողել քաղաքի արվարձաններից մեկը: 6.Շտապում է գետափ 7.և տեսնում է, 8.որ արվարձանի կես մասը ջրի տակ է:

38 Ո՞ր թվերի տեղում միջակետ պիտի դրվի:

Եղնիկը էլ չէր փախչում մեզանից(1) արդեն հասկացել էր որ իրեն չենք վնասի: Երեխաներիս հետ վազվզում էր պարտեզում նրանց հետ ճաշում նրանց հետ քնում(2) չէ որ արդեն շատ էր մտերմացել նրանց: Մի բան ինձ շատ էր զարմացնում(3) թեև եղնիկը ընտելացել էր մեզ բայց մեկ-մեկ բարձրանում էր պատշգամբ(4) լռիկ նայում էր հեռու սարերին: Ես մտածում էի(5) Խեղճ եղնիկ(6) կարոտել է իր սիրած անտառներին(7) շնկշնկան հովերի հետ վազող ընկերներին և հիմա տանջվում է մեզ մոտ: Եվ սրտանց ցավակցում էի նրան(8) նա էլ մեզ նման զգայուն հոգի ունի:

39 Տրվածներից քանիստ՞ում մեծատառի գործածության սխալ կա:

Խամսայի Մելիքություններ, Կիրոս Կրտսեր, Թադևոս առաքյալ, Գրիմ Եղբայրներ, Հաղպատի վանք, Սուրբ Ղազար Կղզի, Հայկական Տավրոս, Նյուրնբերգյան դատավարություն

40 Բառերից քանիստ՞ում -իչ վերջածանց կա:

բաղադրիչ, բնակչություն, վայելչադեմ, կործանիչ, տեսչություն, ավերիչ, արտահայտչամիջոց, փախչել

41 Ընդգծվածներից քանի՞սը կապ չեն:

Մինչ դրսում տեղի էին ունենում այս դեպքերը, զորականների պարագլուխները խորհրդակցում էին իրենց ապագա ճակատամարտի մասին: Հանկարծ լսվեց գնդակի ճայթյուն՝ որպես չարաղետ պատերազմի արձագանք, որ այս ազնվական դավադիրներն ուզում էին մղել հանրապետության դեմ: Տիկինը սարսռաց, նրա՝ ճայթյունի պատճառով առաջացած սարսափի վրա հյուրերը լուռ իրար նայեցին, իսկ մարկիզը վեր կացավ սեղանից և դուրս գնաց:

42 Ընդգծվածներից քանի՞սն են ուղիղ խնդիր:

Վեստ Սարգիսը անփոխարինելի անձ դարձավ պալատում, իսկ Պահլավունիները անմասնակից մնացին երկրի կառավարմանը: Կրկին հունական ոսկու քաղցրահնչյուն զնգոցը սավարացրեց «հունասերների» բանակը, կրկին բյուրավոր դրամատենչ հայացքներ բաղձանքով դեպի արևմուտք բևեռվեցին: Եվ երկիրը կրկին գլորվեց իր հունը, իսկ կայսրության գահը ձեռքից ձեռք էին գլորում: Միքայելին կուրացրել ու բանտ էին նետել, իսկ կայսրուհին ոչ մի կերպ չէր փարատում իր կասկածը:

43

Նախադասություններից քանիստ՞ում բուն բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Քաղաքապետ իշխանը հպարտ ու վես ճոխ ու զարդարուն հագուստով այդ մարդը գալիս էր դանդաղ քայլերով շրջապատված շքախմբով:
- Մեր երեխաներիս աչքը չէր հեռանում նրանցից և ուշիուշով դիտում էինք արագիլների ամեն մի շարժումը:
- Ականավոր լեզվաբան Մանուկ Աբեղյանը ծնվել է 1865 թվին Նախիջևանի Աստապատ գյուղում:
- Հայ դրամատուրգիայի մյուս մեծությունը Շիրվանզադեն էլ է կրել եվրոպական դրամատուրգիայի ազդեցությունը:
- Նրանք այդ մարդիկ որ աշխարհի չորս ծագերից եկել հավաքվել էին պիտի հետևեին ցլամարտության հանդեսներին:

44

Տրված նախադասություններից քանիսի՞նք դիմաց է սխալ տրված, թե որ հայերենով է այն:

- Եթե հույս ունինք սպագայի վերա, նորա երևցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի սպագան, և ձեր վերա է միակ հույսը: *-արևմտահայերեն*
- Ի համատարած ծովէն պղպրջէր գոյնն այն ծաղկին. երփին երփնունակ ծաղկին, շողշողէր պտուղն ի ճղին: *-միջին հայերեն*
- Մեծ պատահարները զիս անտարբեր կը թողուն, բայց մանր դեպքերը՝ չնչին ուրիշներու աչքին, լուրջ խորհրդածություններու նյութ են ինձի: *-արևմտահայերեն*
- Գեղեցիկ պատմուճանան գարդարեալ էր, ի կապուտոյ, ի ծիրանոյ, ի բենեգոյ, ի յորդանէ ոսկեշողէր գոյնն: *-արևմտահայերեն*
- Եվ ահա բարբեր ամառն իր պտուղները զամբյուղ առ զամբյուղ Մեր պարտեզին ծառերեն դեպի հողը և դեպի զիս կ'ընծայեր.... *-միջին հայերեն*

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ույ* երկհնչյուն ունեցող բառերից ոչ մեկում հոլովման կամ հոգնակի կազմության ժամանակ *ույ*-ը չի հնչյունափոխվում:
2. Բառավերջի *ի*-ն կարող է հնչյունափոխվել *ի*-ի, երբ բառին ավելանում է *ակ* վերջածանց:
3. Չայնավորի՝ շեշտի հետ կապված հնչյունափոխությունը տեղի է ունենում նրա՝ շեշտից զրկվելու կամ նրանից հեռանալու պատճառով:
4. Բառասկզբի *ի*-ն շեշտից զրկվելիս միշտ հնչյունափոխվում է:
5. *Յու* երկհնչյունը հնչյունափոխվելիս կարող է դառնալ *ե*:
6. *Ուշիմ, ճղճիմ, մտերիմ, հավատարիմ* բառերի փակ վանկի *ի*-ն անանցման ժամանակ սղվում է:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Եր-նավառ(1) քարերից կե-տված(2) առանձնարանը լուսավորվելով եր-ան(3) հանեց հինավուր-(4) արվեստի նր-աճաշակ(5) պերճանքը: Խոշակագար-(6) սյուները գոտ-որ(7) պատվանդանների վրա էին: Կամարածև խորշերի ներսը նախշված էր հա-ճապակյա(8) աղյուսներով, իսկ դրանց ծայրերը դրվա-ված(9) էին ոսկեզ-ծ(10) եզրերով:

- 1) 1-փ, 3-և, 7-եվ, 9-զ
- 2) 2-ր, 5-ք, 8-խ, 10-օ
- 3) 2-ր, 4-ձ, 5-ք, 9-զ
- 4) 3-և, 4-ձ, 6-դ, 10-օ

47 Ո՞ր նախադասության մեջ ուղղագրական սխալ չկա:

- 1) Իշխանուհու կոպերը, որոնք գրեթե միշտ խոնարհված էին, քողարկում էին աչքերի կենսաթոքի ինչուր:
- 2) Փորձված դիտողի խորագնին հայացքը կարողանում է պարզել բնավորության սքողված գծերը:
- 3) Իշխանուհու նրբօրոր, բայց և շփոթահար շարժումները պատկերացում էր տալիս նրա՝ առեղծվածներով լի ու փոթորկահույզ հոգեվիճակի մասին:
- 4) Իշխանուհին մոտ եռեսուն տարեկան հեզահամբույր մի կին էր, որ հայտնի էր հոգու յուրօրինակ խորությամբ ու շրջապատի նկատմամբ բարյացակամությամբ:

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) գետնաքարշ, գիտնական, հնձվոր, խուսափել
- 2) քննություն, վերջնագիծ, լսափող, նստարան
- 3) լրջախոհ, երևութական, ուղեկից, շրջադարձ
- 4) օրինապահ, ուսուցում, սրբիչ, սուգանավ

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի արմատներին (որևէ արմատին) կարող է միանալ *տար(ա)-* նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) հանքափոր, ձևական
- 2) գիրանալ, կուսակցություն
- 3) կարգապահ, երկսեռ
- 4) դժբախտաբար, կետադրություն

50 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության կամ բառի կազմության սխալ չկա:

- 1) Գու մի՛ խառնվիր մեր գործերին. այս հարցը քեզ չի վերաբերվում:
- 2) Գու ինձ հրավիրեցիր քեզ մոտ իբրև հյուր և քո այդ աստանդականությունը խաբեությամբ պսակեցիր:
- 3) Ականակիտ խավարի մեջ էին թաղվել շրջակա գյուղերը:
- 4) Հանդիսությանը ներկա էին ծնողներ, աշակերտներ, ուսուցիչներ և այլք:

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) բարետես, ակնածանք, կաշեգործ, դավադիր
- 2) արևայրուք, լուսահորդ, կորամեջք, լուսաբաց
- 3) ալեծուփ, գարեջուր, հոգատար, որդեսեր
- 4) գինետուն, հնադար, բնավեր, լուսապսակ

52 Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *դենն առնել* –կասեցնել, *գույները խտացնել* –չափազանցված ներկայացնել
- 2) *գլուխ կտորել* –շատ չարչարվել, *դուռը գալ* –մեկի օգնությունը խնդրել
- 3) *երկու քայի վրա* –մոտիկ, *ձեռքը քարի տակ* –հնարավորությունից զուրկ
- 4) *սողոմ-զոմոր* –խառնակություն, *չինական պարիսպ* –մոռացված փաստ

53 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Պատահմամբ նայեց պատշգամբի կողմը. տեսավ ինձ, հեռացավ կտուրից և խառնվեց աղջիկների խմբին:
- 2) Եվ ես արթնացա խնդության ցավից. Գիշերվա հովն էր լալիս դաշտերում:
- 3) Ես պետք է գիտենամ, թե որտեղ որոնեմ ճշմարտությունը, որտեղ՝ մոլորությունը, և ես պետք է նախազգուշացնեմ նրան, ով դեռ չի կարողացել իմանալ այդ:
- 4) Երբ կհոգնես, կգազագես աշխարհից, Դ-արձի՛ր ինձ մոտ, վերադարձի՛ր դու նորից:

54 Ո՞ր շարքում բայի կազմության ձևի սխալ չկա:

- 1) դիպչող, թռնելիս, տուժել են
- 2) ուրախացող, սառչած, խոնավացրեց
- 3) փախչելով, կպցրած, նստացնել
- 4) շփոթեցնել, ծիծաղել են, խոսող

55 Ո՞ր նախադասության մեջ ըղձական եղանակի բայաձև չկա:

- 1) Ես թուքս կուլ տվի ու մտածեցի, որ լավ կլիներ, եթե իմ անգրագետ մոր փոխարեն նա լիներ իմ մայրը:
- 2) Եվ հուշերիս զննության գետը քո նվիրական դաշտերով կտանի մոլորվածիս դեպի երջանիկ մանկությունս:
- 3) Ամենից գվարթ ու աղմկալի երկու բոպեներն են, մինչև ուսուցիչը մեկին կարգադրի՝ վազի՛ր, գանգը տո՛ւր:
- 4) Եթե փախստականները անմիջապես ճանապարհ ընկնեին, ապա ժամանակին կհասնեին քաղաք:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ կա:

- 1) Հանկարծ ուժեղ քամին տան հետնադուռը բացեց՝ երևան հանելով նրանց մանրամասնորեն խնամված այգին:
- 2) Այդ օրը երեք բանվորներից մեկը գործիք բերելու էր գնացել, իսկ մյուսները փայտ էին կտորատում:
- 3) Ժառանգական և ամուսնական դատերի համար աղերսագրերը նա արտագրում էր մի հաստափոր գրքից՝ փոխելով անուններն ու թվականները:
- 4) Այս հեռագիրը տվել էր երևի նրա համար, որ այլևս չձանձրացնեմ իրեն նոր նամակներով ու հեռագրերով:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մեկից ավելի անկատար ձևաբայ կա:

- 1) Ապառաժներ են հոշոտում ժամանակի ժանիքները, Իրար հերքում հոխորտալով ժամանակի ալիքները:
- 2) Որոտանի կիրճ ասելիս Ես կիրճի պես խորանում եմ, Ես սրբերի խորանում եմ Որոտանի կիրճ ասելիս:
- 3) Գլուխներս առած գնում ենք այսպես, Մինչև մոլորված մեր ոտքը գայթի, Եվ ընկնենք խորունկ անդունդն անհատակ:
- 4) Ի՞նչ են շշուշում Ակներից փախած Իմ առվակները. Վեր կենամ գնամ, Գտնեմ ակները:

58 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի գործիական հոլովը կարող է կազմվել *ք*-ով:

- 1) արյուն, կատաղություն, մաս
- 2) երդում, անկյուն, սյուն
- 3) իրավունք, կատարում, խիզախություն
- 4) խափանում, նորություն, անուն

59 Ո՞ր նախադասության մեջ մեկից ավելի դերբայական դարձված կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Մեկը բարձրահասակ էր խոժռված դեմքով և թանձր ու երկայն մորուքով իսկ մեջքին ունեւր արևի նման փայլփլող մի լայնաբերան դաշույն:
- 2) «Թոմսոնի խրամ» մենք անվանում էինք գետի կանգնած տեղը որտեղ ջուրն սկսում էր լճանալ:
- 3) Զառասուն-հիսուն կրծքից բխած այս հուժկու և միահամուռ ձայնը որպես հայոց լեզու Երասխի շառաչի հետ փոփելով Արարատյան աշխարհի վրա սլանում էր ազատ Մասիսն ի վեր:
- 4) Մի վարձկան գետնին նստած գարեհաց էր ուտում իսկ ցենտուրիոնները անցուդարձ անելով գրուցում էին:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ հատկացուցիչ կա:

- 1) Միաժամանակ զավակն են նրա, Որ դեռ չի ծնվել աշխարհի վրա:
- 2) Վերջապես վերադարձան նաժիշտները՝ արծաթե սկուտեղի վրա բերելով ընտիր պտուղներ:
- 3) Մթնաձոր տանող միակ արահետն առաջին ձյունի հետ փակվում է. ոչ մի մարդ ոտք չի դնում անտառներում:
- 4) «Գ-այանե» բալետը ձևավորելիս Մինաս Ավետիսյանն աշխատեց մոտ մեկ տարի՝ ծախսելով շուրջ երեք տասնյակ կտավի համար պահանջվող ջանք:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Երևի բան է պատահել. Երևի տարիներն անսիրտ Իմ սրտի կրակը տարել, Տարել են ու հետ չեն բերել:
- 2) Մոտալուտ աղետի մի սարսափ. Սարվարդի լճերն են ցամաքում, Ընկնում են հույսերս թևաթափ:
- 3) Այսօր գթանք իրարու, Այսօր իրար չտանջենք, Լինենք անչար ու հլու, Հեկեկանք ու չամաչենք:
- 4) Մանում ու հեքիաթ ես ասում, Մանում ես անվերջ ու արագ. Միրում եմ պարզկա քո լեզուն, Ձեռքերդ՝ մաշված ու բարակ:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ կոչական կա (շեշտերը դրված չեն):

- 1) - Վերցրու որբին,- ասաց ինձ քուրդը՝ լսելով Միսակի երգը,- քո կես ոսկին էլ հարկավոր չէ. նրա երգը ոսկուց էլ զորավոր էր:
- 2) Այո, սրանք՝ այս զինվորները, և ուժ են, և հույս, և կյանք:
- 3) Աստված մարդուն տվել է ուշիմություն, բարեփոխվելու հնարավորություն, և մարդը, գիտակցելով այդ, պետք է ձգտի կատարելության:
- 4) - Դու չե՞ս իմանում, այ հարևան, թե որտեղ ես. դու իմ ու քո հողի վրա ես:

63 Ո՞ր տարբերակում փակագծերում տրված բնորոշումը ընդգծվածին չի համապատասխանում:

- 1) Այդ միջոցին մեր դիմաց երևաց հարբած նավաստիների մի խումբ, որ երգելով, պարելով առաջ էր գալիս: (*բազմակի անդամներ*)
- 2) Ինձ համար պարզ էր, որ նա հիվանդի խոսքերին նշանակություն չէր տալիս, կարծես նույնիսկ չէր հավատում նրա հիվանդությանը: (*նախադասություն*)
- 3) Պատմել են, որ այնտեղ էլ ոչ մի չարիս չի պտտվում, որ մի մեծ ժայռ փլվել է ու տակով արել այն քարայրը, որտեղ աշխատում էր չոլախ Եզորը: (*դերբայական դարձված*)
- 4) Չկար այլևս նրա ձայնի մեջ խրոխտություն, և խոսքերի մեջ՝ արագություն. կարկուտը հավել էր տարիների սառնության մեջ: (*նախադասություն*)

64 Ո՞ր նախադասության մեջ բուֆ չսլիտի դրվի:

- 1) Երեք ամիս է քեզ չեմ տեսել և ամեն օր չարացել եմ քեզ վրա:
- 2) Բոլորն էլ գնացին իրենց տները որևէ համեղ բան բերեն Մեք-Գրեգորը նրանց խոստացել էր մի լավ բան նվագել:
- 3) Կաղնի տնկելիս պապը երևի պատկերացրել էր դրա այժմյան վեհությունն ու գեղեցկությունը:
- 4) Մինչև ես բարձր կանչեցի և ձիու սանձից բռնած վագեցի սանդուղքի կողմը պապս արդեն թափ էր տալիս փեշերը:

65 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված Մայաթ-Նովայի միայն այն բանաստեղծությունների համարները, որոնք սիրո երգեր են:

1. «Դուրս եմ գլխեն իմաստուն իս», 2. «Աշխարհումս ախ չիմ քաշի», 3. «Թամամ աշխար պտուտ էկա», 4. «Աշխարս մե փանջարա է»

- 1) 1, 2
- 2) 2, 3
- 3) 2, 3, 4
- 4) 1, 3, 4

66 Պ. Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունն է ավարտվում «Աստուծո ծաղրն է Աշխարհ ավ արդեն...» տողով:

- 1) «Սիրելի»
- 2) «Տրտունջք»
- 3) «Իմ ցավը»
- 4) «Լճակ»

Կյանքը Երկրի վրա սկիզբ է առել աստիճանաբար Երկրի գոյացումից շատ ու շատ տարիներ անց: Երկրակեղևը սառել ու պնդացել է միլիարդավոր տարիների ընթացքում: Ջրային գոլորշիները խտացել և տաք անձրևի տեսքով թափվել են Երկրի վրա, ապա աստիճանաբար սառել է նաև ջուրը: Այդ ժամանակ արդեն ջրում կային բազմազան քիմիական նյութեր, որոնցից առաջացան ավելի բարդ քիմիական միացություններ: Ապա դրանցից կազմվեցին սպիտակուցի մոլեկուլներ, որոնք աստիճանաբար սկսեցին սնվել՝ կլանելով ջրում լուծված նյութերը, դրանցով կառուցել իրենց սպիտակուցավոր մարմինները, իսկ թափոնները նետել դուրս: Մարմինները հնարավորություն ստացան կիսվելու միջոցով աճելու և բազմանալու: Այդպես համաշխարհային օվկիանոսի օրորոցում անհիշելի ժամանակներում ծնվեց կյանքը: Բնության հարափոփոխ արվեստանոցում սպիտակուցի փոքրիկ կենդանի գնդիկից միլիարդավոր տարիների ընթացքում առաջացան այսօրվա աներևակայելիորեն բազմազան կենդանի էակները: Բոլոր օրգանիզմների միջև նմանությունը թույլ է տալիս ենթադրել, որ նրանք ընդհանուր նախնի են ունեցել, որից և առաջացել են կենդանի մյուս օրգանիզմները:

1. Միլիարդավոր տարիներ առաջ ջրում առկա քիմիական նյութերը ավելի բարդ բաղադրություն ունեին, քան առաջին սպիտակուցային գնդիկները:
2. Համաշխարհային օվկիանոսում առաջացած փոքրիկ կենդանի գնդիկները, միլիարդավոր տարիների ընթացքում փոփոխվելով, առաջացրել են ներկայիս կենդանի աշխարհի բազմազան ձևերը:
3. Առաջին սպիտակուցավոր մարմինները կիսվում ու բազմանում էին սնվելու և թափոնները դուրս նետելու միջոցով:
4. Երկիրը իր առաջացումից հետո երկար ժամանակ եղել է անկյանք մոլորակ, մինչև երկրակեղևի վրա գոյացել են սպիտակուցի մոլեկուլները, ապա և կենդանի էակները:
5. Ամենատարբեր կենդանի էակների՝ միևնույն նախնուց առաջացած լինելու վարկածը ծագում է նրանց օրգանիզմների նմանությունից:

1. Մենք դիտմամբ փորձում էինք ջրայնացնել նրանց, սակայն չէր հաջողվում:
2. Մեր վարպետներն են հնուց տուֆ սիրել և այն վերածել նախշազարդ քարի:
3. Այնտեղ՝ կապուտակ ջրերի ծոցում, իր խաղաղ օրերն էր անցկացնում էն քաջն անվեհեր:
4. Երազ աշխարհում Ամեն բան հավետ Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
5. Ինձ դիմավորեց գունատ դեմքով մի պատանի և առաջնորդեց մի ուրիշ սենյակ, որտեղից արագ քայլերով հեռանում էր մի կարճահասակ ծերունի:
6. Նույն վայրկյանին ներս մտան երկու մութ պատկերներ՝ գիշերային ոգիների նման լուռ, հապճեպ գրկեցին ճերմակ տեսիլն ու չքացան նրա հետ:

69 Ո՞ր տարբերակներում է նախադասության անդամի պաշտոնը սխալ տրված:

Լեռան գագաթին թառած այդ անմատչելի ամրոցը, որ երեկոյան՝ մութն իջնելուն պես, սարսռազրու տպավորություն էր թողնում ամեն անցորդի վրա, մոտեցող իշխանի սիրտը տխրությանը համակեց:

1. **թառած** – որոշիչ
2. **իջնելուն պես** – ձևի պարագա
3. **տպավորություն էր թողնում** – բաղադրյալ ստորոգյալ
4. **անցորդի վրա** – տեղի պարագա
5. **մութն** – ուղիղ խնդիր
6. **տխրությանը** – միջոցի խնդիր

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Չայնարկություններից կարող են կազմվել գոյականներ, ածականներ և բայեր:
2. Բոլոր բնածայնական ձայնարկությունները արմատի կրկնությամբ կազմված բառեր են:
3. *Ախ, վայ, ցավոք* բառերը ձայնարկություններ են:
4. Չայնարկությունների վրա շեշտ չի կարող դրվել:
5. Չայնարկություններն արտահայտում են խոստովի դատողական վերաբերմունքը:
6. Չայնարկությունները նախադասության անդամ չեն դառնում: